

ER BESTAAN ALLEEN INTERESSANTE GETALLEN

Hugo Lambrechts-Augustijns

De Britse wiskundige Godfrey Harold Hardy (Cranleigh 7-2-1877 + Cambridge 1-12-1947) hield zich vooral bezig met getaltheorie. Hij was de eerste die de wiskundige genialiteit van de Indiase autodidact Srinivasa Auiyngar Ramanujan (Erode 22-12-1887 + Madras 26-4-1920) erkende.

Hardy ging steeds bij hem op bezoek toen deze in het ziekenhuis van Putney¹ lag. Hardy kwam bij voorkeur met een taxi. Hij had altijd moeite om een gesprek te beginnen en zei: “*Het nummer van mijn taxi was 1729. Dat lijkt me nogal een saai getal.*” Waarop Ramanujan antwoordde: “*Nee, Godfrey! Nee, dat is een heel interessant getal. Het is het kleinste getal dat op twee verschillende manieren uitgedrukt kan worden als de som van twee derdemachten.*” Sindsdien worden in de getaltheorie de kleine getallen die op 'n' verschillende manieren als de som van twee derdemachten kunnen worden geschreven *taxicab numbers* genoemd.

Uw publiek onthoudt uw boodschap veel beter als deze in drieën komt. Daarom heet onze vereniging natuurlijk *De Drie Rozen*. Al in de Oudheid wist men dat het getal drie extra kracht heeft. De klassieke drieslag of *tricola* stamt uit de Oudheid. Als je iets wilt bereiken, doe het dan in drieën. Het mooiste is als de drie onderdelen in een stijgende lijn of climax geformuleerd zijn.

Een bekend voorbeeld van een tricola is van Julius Caesar: “*Veni, vidi, vici*”, of “ik kwam, ik zag, ik overwon”. Winston Churchill gebruikte regelmatig de drieslag. Bij de verwijzing in augustus 1940 naar de Battle of Britain zei hij: “Never in the field of human conflict was so much owed by so many to so few.” Of: “Nooit op het slagveld van een menselijk conflict was zoveel verschuldigd door zo velen aan zo weinigen.” (much, many, few – veel, veel, weinig).

De leuze “*Liberté, égalité, fraternité*” werd geïntroduceerd tijdens de Franse Revolutie, maar werd pas na de Februarirevolutie van 1848, bij de oprichting van de Derde Franse Republiek, de lijfspreuk van Frankrijk. Volgens de historicus Mona Ozouf werden ook andere termen gebruikt, zoals ‘*Amitié, charité, unité*’ (vriendschap, liefdadigheid, eenheid) en ‘*Union, force, vertu*’ (Eenheid, kracht, deugd). Al sinds 1789 sprak men van ‘*la Nation, la Loi, le Roi*’ (de Natie, de Wet, de Koning) Tijdens de Duitse bezetting in de Tweede Wereldoorlog werd dit vervangen door maarschalk Pétain in ‘*Travail, famille, patrie*’ (Werk, familie, vaderland). Na de bevrijding van Frankrijk werd het oude motto weer ingevoerd.

¹ Putney is een wijk in het Londense bestuurlijke gebied Wandsworth, in de regio Groot-Londen, op de zuidelijke oever van de Theems. Sinds 1845 is de start van de bekende Boat Race tussen Oxford en Cambridge bij Putney